

แนวทางการพัฒนารีสอร์ทอย่างยั่งยืน

Developing a framework for sustainable Resort

โกเมธ กุลขจรพันธุ์*
วรพจน์ อังกสิทธิ์**
ฉัตรนันทา ฤทธิมณี***

บทคัดย่อ

สืบเนื่องจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ และกระแสความนิยมในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นในประเทศไทยซึ่งผลให้เกิดการประยุกต์นำแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนมาใช้ในอุตสาหกรรมที่พัก (รีสอร์ท) เพื่อออกแบบแนวทางการพัฒนารีสอร์ทอย่างยั่งยืนโดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจ วิจัยนี้ได้คำนึงถึงอิทธิพลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนารีสอร์ทอย่างยั่งยืนเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้และการเปรียบเทียบหาความสำคัญระหว่างประเด็นการพัฒนารีสอร์ทอย่างยั่งยืนกับกรอบการรายงานสากล (GRI)

คำสำคัญ: การพัฒนาอย่างยั่งยืน รีสอร์ท รายงานความยั่งยืน GRI

Abstract

Increasing in popularity of tourism has impacted on the environment and local communities in several ways. The industry needs to look out

on the growth of visitors. The purpose of this research is to develop guidelines for measurement and evaluation in sustainable resort development. The study is to analyse the sustainability of resorts internally and externally. According to the Global Reporting Initiative, this study is divided into the following steps. First, the definition of sustainable development and stakeholders has been reviewed. Second, the concept of sustainable development to suit the resort business is proposed is based on economic environment, and social are used to implement to a resort. The proposed framework that are appropriate to the resort and drives sustainability are introduced. Lastly, the improvement on the resort after evaluation from the study is suggested.

Keywords: Sustainable Development, Resort, Global Reporting Initiative, GRI

*สถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

**สถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

***สถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บทนำ

ในสภาวะการณ์โลกในปัจจุบันปัญหาการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศหรือโลกร้อนเกิดความท้าทายบทใหม่ซึ่งไม่ใช่แค่เป็นปัญหาเพียงด้านสิ่งแวดล้อมเท่านั้นแต่กลับส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างในหลายแง่มุมทั้งปัญหาด้านสังคม รวมถึงด้านเศรษฐกิจซึ่งในอดีตทุกคนต่างให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจเป็นสำคัญคือการผลิตผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) แต่การมุ่งเน้นเพียงพัฒนาด้านเศรษฐกิจกลับไม่ได้ส่งผลกับการพัฒนาของประเทศโดยรวม ยกตัวอย่างเช่นการขาดการมีจิตสำนึกในการพัฒนารีสอร์ทในพื้นที่ป่าสงวนซึ่งส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและชุมชนท้องถิ่นโดยหากมองในระยะยาวจะส่งผลในภาพรวมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศทั้งหมดจากตัวอย่างดังกล่าวจึงเกิดแนวความคิดในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมร่วมกับเศรษฐกิจแต่ปัญหาคือความสนใจของผู้ประกอบการที่จะลงทุนด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่มีจำนวนน้อยอันเนื่องมาจากความคุ้มค่าในการลงทุน ซึ่งการลงทุนทางด้านสิ่งแวดล้อมค่อนข้างเป็นการลงทุนที่มีมูลค่าสูงและมีอัตราของผลตอบแทนที่ไม่ชัดเจนจึงถือเป็นอุปสรรคสำคัญกับการตัดสินใจให้ความร่วมมือของผู้ประกอบการหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในปัจจุบันจึงมีการพัฒนาแนวคิดเป็นการอย่างยั่งยืนซึ่งจำกัดความของแนวคิดนี้จากสมัชชาโลกจากที่กำเนิดขึ้นจากรายงานเรื่องสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (The Brundtland Report หรือ Our Common Future) โดยการตีความการพัฒนาอย่างยั่งยืนแบ่งออกเป็นสามด้านดังต่อไปนี้ ด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมโดยงานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับรีสอร์ทโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของรีสอร์ทเป็นสำคัญเป็นที่มาของ แนวทางการพัฒนารีสอร์ทอย่างยั่งยืน ปัจจุบันการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีการขยายตัวสูงขึ้นโดยพิจารณาข้อมูลจากรายงานนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศที่

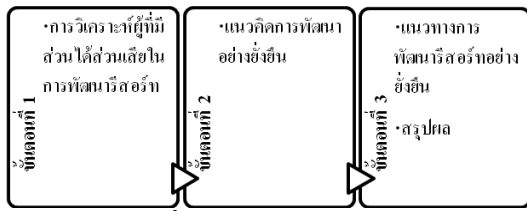
มาเข้าพักในสถานประกอบการปี 2557 มีจำนวนมากกว่า 51 ล้านคนและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆโดยสัดส่วนชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวในประเทศไทยถึง 10,357,388 คน รายได้จากการท่องเที่ยวมีมูลค่าเท่ากับ 480,031.51 ล้านบาท (Department of Tourism, 2005)

ตารางที่ 1 จำนวนและรายได้จากการท่องเที่ยวมกราคม-พฤษภาคม 2557

Country of Nationality	Number of Arrivals			Tourism Receipts (Mil.Baht)		
	2014	2013	%Δ	2014	2013	%Δ
East Asia	5,600,941	6,404,536	-12.55	181,496.15	214,991.43	-15.58
Europe	3,087,820	2,871,079	+7.55	202,914.17	187,101.29	+8.45
The Americas	510,781	509,363	+0.28	34,322.60	34,076.73	+0.72
South Asia	480,781	545,212	-11.82	18,082.01	20,175.70	-10.38
Oceania	395,658	395,669	-0.00	26,364.74	26,540.58	-0.66
Middle East	212,756	225,045	-5.46	12,664.76	13,152.72	-3.71
Africa	68,651	58,823	+16.71	4,187.08	3,528.03	+18.68
Grand Total	10,357,388	11,009,727	-5.93	480,031.51	499,566.48	-3.91

ซึ่งผนวกกับการรวมกลุ่มของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงส่งผลให้มีแนวโน้มที่ดีขึ้นในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวหมดเชิงอนุรักษ์และผจญภัยมีอัตราที่เพิ่มขึ้นแต่ในทางกลับกันความชัดเจนด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยยังมีจำนวนการให้บริการด้านที่พักเชิงอนุรักษ์และผจญภัยอยู่น้อย ซึ่งถือว่าเป็นโอกาสของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อให้มีแนวทางในการพัฒนารีสอร์ทแบบยั่งยืนยั่งยืน โดยคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับรีสอร์ทในประเทศไทยและให้ความสำคัญต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และหลักการทางเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ซึ่งในแต่ละด้านจะมีการหาประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารีสอร์ทที่ยั่งยืนโดยเริ่มจากการหาผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการพัฒนารีสอร์ทอย่างยั่งยืน หลังจากนั้นก็นำหน้าหนักความสำคัญของแต่ละฝ่ายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ, สิ่งแวดล้อม (Vesela Veleva, Michael Ellenbecker, 2001) และสังคม

การออกแบบตัวชี้วัดการพัฒนาอย่างยั่งยืนของริสอร์ทในประเทศไทยโดยการนำ (GRI) และหลักการทางเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ซึ่งในแต่ละด้านจะมีการหาตัวชี้วัดต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการวัดการเป็นริสอร์ทที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยเริ่มจากการหาผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของการพัฒนาอย่างยั่งยืนหลังจากนั้นก็ให้นำน้ำหนักความสำคัญของแต่ละ (Stakeholder) กับการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง 3 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ, สิ่งแวดล้อม และสังคม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับธุรกิจริสอร์ท ดังแสดงรูปที่ 1

รูปที่ 1 ขอบเขตงานวิจัย

ผลการดำเนินงานวิจัย

1. การวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Analysis)

เนื่องจากการออกแบบแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้นต้องให้ความสำคัญกับผู้ที่ได้รับผลกระทบเป็นอันดับแรกซึ่งการวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Wen Feng et al., 2013) ถือว่าเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงและทางอ้อมโดยการวิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลในการออกแบบแนวทางนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ ซึ่งสามารถระบุผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของริสอร์ทและความสนใจต่อประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนมีทั้งหมด 10 หมวดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การจำแนกผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการให้ ความสนใจในแต่ละมิติ

หัวข้อการพัฒนาอย่างยั่งยืน			
ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย	เศรษฐกิจ	สิ่งแวดล้อม	สังคม
พนักงาน	☑	✓	☑
สหภาพแรงงาน	☑	-	☑
ซัพพลายเออร์	☑	✓	-
ลูกค้า	☑	✓	✓
ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	☑	✓	☑
การประกันภัย/การเงิน	☑	-	☑
ชุมชนท้องถิ่น	☑	☑	☑
ภาครัฐบาลท้องถิ่น	☑	☑	☑
ภาครัฐบาล	☑	☑	☑

- ☑ ให้ความสนใจมาก
- ✓ ให้ความสนใจ
- ให้ความสนใจน้อย

(1) **พนักงาน** ในอุตสาหกรรมงานบริการถือว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยโดยตรงที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ การให้บริการด้านที่พักนอกจากนี้การคำนึงความเป็นธรรม และความมั่นคงด้านรายได้, การลงทุนด้านการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ และสภาพแวดล้อมความปลอดภัยในที่ ทำงานในมิติด้านเศรษฐกิจจะส่งผลกระทบต่อมิติสังคมคือ ด้านสิทธิมนุษยชน, ความเท่าเทียม และการกระจายรายได้ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาชุมชนให้แข็งแรง

(2) **สหภาพแรงงาน** ซึ่งในธุรกิจที่พักโรงแรม ย่อมมีการจัดตั้งสหภาพแรงงานเพื่อทำหน้าที่ดูแลสิทธิ ของพนักงานที่พักเพื่อเป็นการสนับสนุนความยั่งยืนของ ในด้านพนักงานเนื่องด้วยหากมีสหภาพแรงงานที่แข็งแรง ย่อมส่งผลให้เกิดความเป็นธรรมทั้งด้านผู้ประกอบการ และพนักงานซึ่งสามารถเชื่อมโยงถึงความเป็นอยู่ของชุมชน ท้องถิ่น

(3) **ซัพพลายเออร์** ถึงแม้ว่าซัพพลายเออร์จะเป็นส่วนล่างสุดของระบบในห่วงโซ่อุปทานแต่ก็มีส่วนในรีสอร์ททั้งด้านพลังงานหรือวัตถุดิบที่ต้องการนำเข้ามาโดยการให้ความสนใจอย่างมุ่งมั่นในด้านราคาและเงื่อนไขการตกลงระหว่างซัพพลายเออร์และลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญ

(4) **ลูกค้า** (ผู้บริโภค) มีอิทธิพลต่อการออกแบบงานบริการโดยผู้ประกอบการจะให้ความสำคัญในส่วนนี้เป็นพิเศษซึ่งถือว่าเป็นรายได้ของธุรกิจซึ่งหลักในการให้ความสำคัญกับลูกค้าย่อมให้ความสำคัญด้านที่พัก, งานบริการ, สภาพแวดล้อม และราคาเป็นส่วนในการตัดสินใจเพื่อเลือกเข้าพักในรีสอร์ทนั้น

(5) **ผู้ประกอบการ** (ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง) ผลตอบแทนของผู้ประกอบการและถือหุ้น (ถ้ามี) ที่คุ้มค่าซึ่งถือว่าเป็นแรงผลักดันทางธุรกิจที่สำคัญในปัจจุบันนี้ บางกลุ่มผู้ถือหุ้นได้เริ่มต้นด้วยการแสดงความสนใจการลงทุนในความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งแนวโน้มจะมีอิทธิพลต่อการติดต่อธุรกิจในอนาคตของการลงทุนด้านที่พักที่นักลงทุนเริ่มต้นที่จะหลีกเลี่ยงการลงทุนที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมและบันทึกสิ่งแวดล้อมเหตุจากนโยบายที่เข้มข้นของทางรัฐบาลต่อลงทุนด้านที่พัก

(6) **การประกันภัย/การเงิน** ซึ่งเกี่ยวกับสถานการณ์การเงินและบริษัทประกันซึ่งให้ความสนใจในโดยรวมด้านเศรษฐกิจ, สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการลงทุนรีสอร์ทโดยด้านสิ่งแวดล้อมหากมาปฏิบัติตามข้อกำหนดอาจส่งผลถึงด้านการปกครองด้านกฎหมายอาทิ เช่น การประกันด้านภัยพิบัติ, ประกันบุคลากร หรือการขอเงินลงทุนตามสถาบันการเงินต่างๆ

(7) **ชุมชนท้องถิ่น** การจัดตั้งรีสอร์ทย่อมส่งผลกระทบต่อด้านสังคมและชุมชนท้องถิ่นใกล้เคียงซึ่งการให้ความสำคัญของชุมชนเป็นแบบองค์รวมทั้ง 3 ด้าน เช่น การกระจายรายได้และการพัฒนาจากการตั้งรีสอร์ท, ผลกระทบด้านความเป็นอยู่และทรัพยากรธรรมชาติ ความเท่าเทียมทางชาติพันธุ์ เป็นต้น

(8) **ภาครัฐบาลท้องถิ่น** (กรมป่าไม้และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น) ในการดำเนินการตามกฎหมายและกฎระเบียบในด้านสิ่งแวดล้อมและจัดสรรที่ดินทำกินในระดับท้องถิ่นที่พวกเขาอยู่ในขั้นตอนการวางแผนและความปรารถนามีซึ่งความสนใจที่มุ่งเน้นในทุกด้านของการพัฒนาอย่างยั่งยืนพวกเขามีหน้าที่ทั้งด้านผลักดันให้เกิดการทำงานในท้องถิ่นพื้นที่, การพัฒนาความเจริญ แต่ยังให้ความสำคัญในการปกป้องสภาพแวดล้อมและลดความเสี่ยงทางสังคม ทั้งนี้ขึ้นอยู่ในการออกนโยบายที่แต่ละสภาพพื้นที่ที่แตกต่างกันซึ่งถือว่าพวกเขามีแนวโน้มที่จะกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งที่จะมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(9) **รัฐบาลกลาง** กำหนดกรอบการดำเนินงานสำหรับอุตสาหกรรมต่างในภาพรวมโดยกำหนดรายได้และการกระจายภาษีขั้นตอนการวางแผน, มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและโดยการปกป้องสิทธิของชุมชนท้องถิ่น ดังนั้นพวกเขามีความสนใจในทุกแง่มุมของการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจ้างงานและการมีส่วนร่วมต่อ GDP การปฏิบัติงานปลอดภัยและการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งมีความคาดหวังเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภาพรวม

แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนวิเคราะห์ประเด็นการพัฒนารีสอร์ทตามแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (Viju Mathew, 2009, Ted Manning, 1999) การออกแบบตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านรีสอร์ทโดยการแปลปัจจัยและประเด็นของรีสอร์ทให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาทฤษฎีเพื่อชี้ให้เห็นภาพและประเด็นในการพัฒนารีสอร์ทและปัจจัยที่ในการพัฒนาแท้จริงใน (ตารางที่ 2) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยและประเด็นต่างๆ ในแนวคิดความยั่งยืนที่สำคัญสำหรับธุรกิจ รีสอร์ทโดยการเปรียบเทียบความกังวลของธุรกิจประเภทรีสอร์ทและการพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถแบ่งได้จากแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 3 การศึกษาแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อจำแนกประเด็นการพัฒนาวิสาหกิจ อ่างยั่งยืน

วิเคราะห์ประเด็นความยั่งยืนเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจ		
ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสิ่งแวดล้อม	ด้านสังคม
1. ผลกระทบต่อมวลรวม (GPP)	1. การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ	1. การกินสินบน/ การ ฉ้อโกง
2. การกระจายรายได้	2. การจัดสรรที่ดิน (Land used)	2. สิทธิและการจ้างงาน/ความมั่นคง
3. ต้นทุน, การขายและกำไร	3. การปล่อยมลพิษสู่อากาศ	3. การให้ความรู้และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
4. การลงทุน - ด้านเงิน - ทรัพยากรมนุษย์ - สิ่งแวดล้อม และพลังงานทดแทน	4. การใช้พลังงานทดแทน	4. ความเท่าเทียม/ไม่แบ่งแยก
5. การสร้างมูลค่าเพิ่ม	5. การใช้พลังงานทดแทน	5. สุขภาพ/ความปลอดภัย
	6. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	6. สิทธิมนุษยชน/จริยธรรมด้านธุรกิจ
	7. การใช้น้ำ, น้ำเสีย	7. พนักงาน/การจัดการในองค์กร
		8. การสร้างสัมพันธ์ต่อชุมชนรอบด้าน
		9. การมีส่วนร่วมในองค์กร
		10. การพัฒนาของชุมชนท้องถิ่น

ด้านเศรษฐกิจ ศักยภาพทางเศรษฐกิจและการแข่งขันของการพัฒนาวิสาหกิจถือเป็นประการหนึ่งที่สำคัญสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ส่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในหลากหลายด้านสังคมและชุมชนซึ่งผลักดันให้เกิดการจ้างงานและการสร้างของความมั่นคงแก่ชุมชนท้องถิ่นจากแรงผลักดันนี้ทำให้เกิดประเด็นหลากหลายทั้งในองค์กรและภายนอกเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจซึ่งภายในองค์กรย่อมตระหนักถึงค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลกำไรและผลตอบแทน

ของผู้ประกอบการซึ่งเป็นพื้นฐานที่ส่งไปในระดับชุมชนรอบข้างตลอดจนการมีส่วนร่วมของ GPP สืบเนื่องถึงภาษีท้องถิ่นและการชำระเงินภาครัฐอื่น ๆ เมื่อกระจายรายได้ถึงภาครัฐซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญจากผลตอบแทนของผู้ประกอบการที่กระจายไปยังชุมชนท้องถิ่นซึ่งรวมถึงความคุ้มค่าการลงทุนในด้านทรัพยากรมนุษย์และสิ่งแวดล้อม, การสร้างมูลค่าและกระจายรายได้เพื่อสร้างผลตอบแทนที่ยั่งยืนให้วิสาหกิจ

ด้านสิ่งแวดล้อม (Kolač in, Montenegro, 2007)

ความกังวลหลักนัยด้านการพัฒนาวิสาหกิจคือ พลังงานสิ้นเปลืองเช่นพลังงานถ่านหิน หรือเชื้อเพลิงต่างๆ ที่ส่งผลกระทบสู่สิ่งแวดล้อมโดยเป็นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมการปล่อยมลพิษสู่อากาศการสิ้นเปลืองทรัพยากรธรรมชาติจนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมรอบข้างเช่นการเบียดเบียนความหลากหลายด้านชีวภาพในบริเวณโดยรอบจนส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมเช่นปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงมีการใช้พลังงานทดแทนหรือการจัดสรรที่ดินเพื่อให้บริเวณพื้นที่ทางชีวภาพน้อยที่สุด (Rajesh Kumar Singh, H.R. Murty, S.K. Gupta, A.K. Dikshit, 2009)

ด้านสังคม โดยการพิจารณาเหมือนกับด้านเศรษฐกิจคือภายในและภาพรวมโดยวิเคราะห์ตั้งแต่พนักงานในองค์กรความเป็นอยู่จนถึงภาพรวมในชุมชนและสังคมมีประเด็นด้านความยุติธรรมในการจ้างพนักงาน, สิทธิมนุษยชน, ความเท่าเทียมและโอกาส การสุขภาวะในองค์กรโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม, ความปลอดภัย, มั่นคง ตลอดจนความสุขของผู้ทำงานซึ่งจะเชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิตขั้นของคนในองค์กรตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกๆ ด้าน (Paul-Marie Boulanger, 2008)

1. แนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เนื่องจากตัวชี้วัด GRI มีความยืดหยุ่นในการประยุกต์ใช้ได้หลากหลายอีกทั้งยังสามารถวิเคราะห์ได้ทั้งห่วงโซ่อุปทานขององค์กร งานวิจัยนี้จึงเลือกใช้ GRI

นำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนของรีสอร์ทแต่เมื่อได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์พบว่าตัวชี้วัด GRI ไม่สามารถวัดประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนของรีสอร์ทกรณีศึกษาได้ทั้งหมด งานวิจัยนี้จึงได้พัฒนาตัวชี้วัดขึ้นมาเพื่อให้เหมาะสมกับรีสอร์ทในประเทศไทย โดยการ

ใช้ประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับรีสอร์ทในตารางที่ 2 เป็นแนวทางในการหาตัวชี้วัดความยั่งยืน โดยการเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดของ GRI โดยการถ่วงเหลี่ยนน้ำหนักและเพิ่มเติมหัวข้อแนวทางการพัฒนารีสอร์ทอย่างยั่งยืน (นอกเหนือจากตัวชี้วัด GRI)

ตารางที่ 4 หัวข้อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กรอบหัวข้อทางด้านเศรษฐกิจ			
หัวข้อการพัฒนา	ข้อมูล	หลักทางด้านเศรษฐศาสตร์	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ผลิตภัณฑ์/บริการ (เพิ่มเติม) [*]	ประเภทของผลิตภัณฑ์, การขาย, รายได้และการสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขาย, รายได้ และ มูลค่าเพิ่ม	พนักงาน, ลูกค้า, ผู้ประกอบการ/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, ชุมชนท้องถิ่น, การประกันภัย/การเงิน และรัฐบาลท้องถิ่น
ลูกค้า	กลุ่มลูกค้า, ส่วนแบ่งทางการตลาด และการกระจายรายได้ (GPP)	การกระจายรายได้(GPP)	ลูกค้า และ ภาครัฐบาล
ซัพพลายเออร์	การนำเข้าวัตถุดิบและต้นทุน	ต้นทุน (การนำเข้าวัตถุดิบ)	ซัพพลายเออร์
พนักงาน	ต้นทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และผลประโยชน์	การลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์	พนักงาน และ สหภาพแรงงาน
ต้นทุนธุรกิจ	ต้นทุนรวมทางด้านธุรกิจและผลตอบแทน	การลงทุน, กำไรและ มูลค่าเพิ่ม	ผู้ประกอบการ/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง, ประกันภัย/การเงิน
ชุมชนท้องถิ่น (เพิ่มเติม) [*]	การลงทุนเพื่อพัฒนาสังคม	การลงทุนเพื่อสังคม และการกระจายรายได้สู่สังคม	ชุมชนท้องถิ่น, รัฐบาลท้องถิ่น และภาครัฐบาล
สาธารณประโยชน์	การปฏิบัติตามและค่าใช้จ่ายด้านสาธารณประโยชน์	การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม, ภาษี และการสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค	ชุมชนท้องถิ่น และภาค รัฐบาล (ตามกฎหมายบังคับใช้)
กรอบหัวข้อด้านสิ่งแวดล้อม			
หัวข้อการพัฒนา	ข้อมูล	หลักทางด้านเศรษฐกิจ	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
การจัดสรรที่ดิน (เพิ่มเติม) [*]	การจัดสรรที่ดินเพื่อความสมดุลทางชีวภาพและความสวยงาม	ใช้แนวคิดการจัดสรรพื้นที่และจัดสรรที่ดินเศรษฐกิจพอเพียง	ผู้ประกอบการ/ชุมชนท้องถิ่น, รัฐบาลท้องถิ่น/ภาครัฐบาล
พลังงาน	การใช้พลังงานและประสิทธิภาพ (น้ำมันและพลังงานทดแทน)	การใช้พลังงานต่างๆ ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน	ซัพพลายเออร์/ชุมชนท้องถิ่น, รัฐบาลท้องถิ่น/ภาครัฐบาล

กรอบหัวข้อด้านสิ่งแวดล้อม			
หัวข้อการพัฒนา	ข้อมูล	หลักทางด้านเศรษฐกิจ	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ความหลากหลายทางชีวภาพ	ขอบเขตความหลากหลายทางชีวภาพ	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหลายทางชีวภาพ	ชุมชนท้องถิ่น/ภาคีรัฐบาล
การปล่อยมลภาวะ	ผลกระทบการปล่อยมลพิษสู่ชั้นบรรยากาศ	การปล่อยมลภาวะโตนดูจากกิจกรรมด้านการบริการที่พัก	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (ทั้งหมด)
ซีพีพลายเออร์	ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากด้านซีพีพลายเออร์	ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากซีพีพลายเออร์	ซีพีพลายเออร์
กรอบหัวข้อด้านสิ่งแวดล้อม			
หัวข้อการพัฒนา	ข้อมูล	หลักทางด้านเศรษฐกิจ	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ผลิตภัณฑ์	วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	การประเมินจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (งานบริการรีสอร์ท)	ลูกค้า/ชุมชนท้องถิ่น ภาครัฐบาล/ประกันภัย/การเงิน
กรอบหัวข้อด้านสังคม แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ			
กรอบหัวข้อด้านสังคม (ด้านแรงงาน)			
หัวข้อการพัฒนา	ข้อมูล	หลักทางด้านสังคม	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
พนักงาน/การปฏิบัติต่อพนักงาน	การกระจายรายได้และความมั่นคงในการจ้างงาน	การสร้างและการจ้างงาน	พนักงาน, ซีพีพลายเออร์, สหภาพแรงงาน, ชุมชนท้องถิ่น, ภาครัฐบาล และรัฐบาลท้องถิ่น
คนงาน/สัมพันธภาพภายในองค์กร	ความพึงพอใจและสามัคคีของคนงาน	การจัดการสัมพันธภาพภายในองค์กรและการมีส่วนร่วมในองค์กร	พนักงาน และ สหภาพแรงงาน
สุขภาพ และ ความปลอดภัย	สุขภาพ และ ความปลอดภัยของพนักงาน	สุขภาพ และ ความปลอดภัย	พนักงาน, สหภาพแรงงาน และ ภาครัฐบาล
การฝึกอบรม/การศึกษา	ระดับการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์	การพัฒนาและเพิ่มทักษะให้กับพนักงาน	พนักงาน, สหภาพแรงงาน และ ภาครัฐบาล ซีพีพลายเออร์ และ ภาครัฐบาล

กรอบหัวข้อด้านสังคม (ด้านแรงงาน)			
หัวข้อการพัฒนา	ข้อมูล	หลักทางด้านสังคม	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ซีพีฟลายเออร์ ไม่เลือกปฏิบัติ/ความ หลากหลายในการ ให้โอกาส (เพิ่มเติม)*	ระดับการเลือกใช้ซีพีฟลายเออร์ใน ชุมชนท้องถิ่นและยุติธรรม การไม่เลือกปฏิบัติ และ ให้โอกาสที่ เท่าเทียม	ความสัมพันธ์ระหว่างธุรกิจท้องถิ่น และจริยธรรมด้านธุรกิจ การให้โอกาสอย่างเท่า	พนักงาน, สหภาพแรงงาน และภาครัฐบาล พนักงาน, สหภาพแรงงาน และภาครัฐบาล
กรอบหัวข้อด้านสังคม (สิทธิมนุษยชน)			
หัวข้อตัวชี้วัด	ข้อมูล	หลักทางด้านสังคม	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
สิทธิมนุษยชน กลยุทธ์/ การจัดการ	ระดับการให้ความปกป้องของมนุษย์ ชนผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด	สิทธิมนุษยชน และ จริยธรรมทางธุรกิจ	ชุมชนท้องถิ่น, ภาครัฐบาล และบุคคล ภายนอก
ให้อิสระทางสมาคม	การปฏิบัติตามอนุสัญญาแรงงาน	สิทธิมนุษยชน และ จริยธรรมทางธุรกิจ	ภาครัฐบาล, ชุมชนท้องถิ่น
การเคารพเชื้อชาติ	ให้ความเคารพสิทธิของชนเผ่าพื้น เมือง	สิทธิมนุษยชน และ จริยธรรมทางธุรกิจ	ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งหมด
กรอบหัวข้อด้านสังคม (สังคม)			
หัวข้อตัวชี้วัด	ข้อมูล	หลักทางด้านสังคม	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ชุมชนท้องถิ่น (เพิ่มเติม)*	การให้สู่ชุมชนท้องถิ่น	ความสัมพันธ์และการกระจายรายได้ สู่ท้องถิ่นส่วนรวม	ผู้ประกอบการ/ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง, ชุมชนท้องถิ่น,
การให้สินบน และ การทุจริต	การหลีกเลี่ยงและไม่สนับสนุน การให้สินบน และ การทุจริต	การให้สินบน และ การทุจริต	ภาครัฐบาลทุกคน ทั้งมีส่วนและไม่มี ส่วนเกี่ยวข้อง
กรอบหัวข้อด้านสังคม (ความรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์)			
หัวข้อตัวชี้วัด	ข้อมูล	หลักทางด้านสังคม	ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
ความรับผิดชอบต่อ	คำนึงถึงด้านสุขภาพ และ ความปลอดภัยของลูกค้า	สุขภาพ และ ความปลอดภัย	ลูกค้า/ ผู้ประกอบการ/ ภาครัฐบาล,
ผลิตภัณฑ์/การ บริการ	ระดับความใส่ใจต่อลูกค้า	จริยธรรมทางธุรกิจ	ผู้ประกอบการ/ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

(เพิ่มเติม)* แนวทางการพัฒนารีสอร์ทอย่างยั่งยืนที่ออกแบบขึ้นเองสำหรับรีสอร์ท

สรุป

การพัฒนาอย่างยั่งยืนกำลังจะกลายเป็นกระแสความนิยมมากขึ้นสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริการที่ให้ประสบการณ์ความสะดวสบายต่างๆซึ่งสอดคล้องกับด้านสถานที่ให้บริการที่พัก (รีสอร์ท) ดังนั้นเพื่อตอบสนองต่อกระแสแนวทางพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งถือได้ว่าเป็นความท้าทายอย่างยิ่งและเพื่อสร้างความร่วมมือที่นำไปสู่แนวทาง

การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้านสถานที่ให้บริการที่พักหรือรีสอร์ทที่ยั่งยืนต้องสามารถวัดความก้าวหน้าด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งการออกแบบกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่นำเสนอในงานวิจัยนี้สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการประยุกต์ของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการให้บริการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านการธุรกิจสถานที่เพื่อประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

- Department of Tourism. (2005). The Situation Tourism May. **Ministry of Tourism and Sports**.
- G4 Sustainability Report Guide line, Global Reporting Initiative
- KolaĀin, Montenegro. (2007). Sustainable tourism indicators and destination management. **Ministry of Tourism and Environment**.
- Paul-Marie Boulanger. (2008). Sustainable development indicators: a scientific challenge, a democratic issue, **S.A.P.I.E.N.S**, Vol.1 (1)
- Rajesh Kumar Singh, H.R. Murty, S.K. Gupta, A.K. Dikshit. (2009). An overview of sustainability assessment methodologies. **Ecological indicators**, 9, 189 - 212
- Ted Manning. (1999). Indicators of tourism sustainability. **Tourism Management**, 20, 179-181
- Viju Mathew. (2009). Sustainable Tourism: A Case of Destination Competitiveness in South Asia, **South Asian Journal of Tourism and Heritage**, 2(1)
- Wen Feng, Donald R. Lessard, Bruce, G. Cameron and Edward F. Crawley. (2013, July 9-11) Stakeholders, Issues, And The Shaping Of Large Engineering Projects, **Proceedings - Engineering Project Organization Conference (EPOC)**. Colorado.